

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 146/2020
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Β΄)
Συνεδρίαση της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 2020**

Σύνθεση

Πρόεδρος: Στέφανος Δέτσης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Ευγενία Βελώνη, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Θεόδωρος Ψυχογιός, Δημήτριος Χανής, Αντώνιος Τατσόπουλος, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Αλέξανδρος Ροϊλός, Βασίλειος Καραγεώργος, Παναγιώτα-Ελευθερία Δασκαλέα-Ασημακοπούλου, Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Ιωάννης Αλεξανδράκης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Ιωάννα Ρουσιιά, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο με αρ. πρωτ. Δ.ΕΙΣΠΡ.Β 1133527/ΕΞ2019/26-9-2019 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης, Δ/ση Εισπράξεων, Τμήματα Β΄ και Α΄, όπως ορθά επαναλήφθηκε στις 10-2-2020, το οποίο υπογράφεται αρμοδίως από το Διοικητή της ΑΑΔΕ.

Θέμα: Ερωτάται εάν η φορολογική αρχή υποχρεούται να επιστρέψει ποσό τραπεζικής κατάθεσης, το οποίο της αποδόθηκε από πιστωτικό ίδρυμα στο πλαίσιο αναγκαστικής κατάσχεσης που η πρώτη επέβαλε στα χέρια του, ως τρίτου, προέρχεται δε το ποσό αυτό από επίδομα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων, που κατατέθηκε στον τραπεζικό λογαριασμό της οφειλέτριας του Δημοσίου και με διάταξη νόμου ορίζεται ακατάσχετο έναντι του Δημοσίου και τρίτων, ανεκχώρητο και ασυμψήφιστο με χρέη προς τη φορολογική διοίκηση. Σε καταφατική περίπτωση, ερωτάται εάν το ποσό θα πρέπει να επιστραφεί απευθείας στη δικαιούχο ή στο πιστωτικό ίδρυμα, στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση.

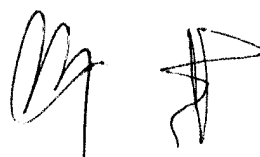
---//---

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με το με αριθμό πρωτ. 28134/24-5-2017 ηλεκτρονικό κατασχετήριό του και για την είσπραξη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων του Δημοσίου κατά της οφειλέτριας Σ.Α., ο Προϊστάμενος της ΔΟΥ ΧΧ επέβαλε κατάσχεση των απαιτήσεων της τελευταίας στα χέρια διάφορων πιστωτικών ιδρυμάτων, ως τρίτων, μεταξύ των οποίων και στα χέρια της τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία «Τράπεζα ΧΧ Ανώνυμη Εταιρεία». Η παραπάνω Τράπεζα, στην οποία το κατασχετήριο κοινοποιήθηκε στις 19-6-2017, με την ηλεκτρονική δήλωσή της με ημερομηνία 29-6-2017 αναφέρει ότι τηρείται σε αυτήν ατομικός καταθετικός λογαριασμός στο όνομα της Σ.Α., ο οποίος έχει δηλωθεί και είναι ακατάσχετος κατά το άρθρο 31 παρ. 2 του ΚΕΔΕ, κατά τη στιγμή δε της επιβολής της κατάσχεσης το υπόλοιπο του συγκεκριμένου λογαριασμού ανερχόταν σε 73 ευρώ.
2. Στις 4-6-2018, κατατέθηκε στον παραπάνω τραπεζικό λογαριασμό υπέρ της Σ.Α. το ποσό των 2.000 ευρώ, προερχόμενο από επίδομα για την παρακολούθηση προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων, ηλικίας 29-64 ετών, το οποίο ορίζεται, κατά νόμο, ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, ανεκχώρητο και ασυμψήφιστο. Το πιστωτικό ίδρυμα, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 31 παρ. 2 του ΚΕΔΕ, στην οποία προβλέπεται τραπεζικό ακατάσχετο μέχρι του ποσού των 1.250 ευρώ, δέσμευσε το υπερβάλλον ποσό των 750 ευρώ και το απέδωσε στη ΔΟΥ που επέβαλε την κατάσχεση.
3. Για την επιστροφή του παραπάνω ποσού στη φορολογουμένη, η οποία διαμαρτυρήθηκε για την κατάσχεσή του παρά τον ακατάσχετο χαρακτήρα του και ζήτησε την επιστροφή του, η ίδια ως άνω ΔΟΥ έθεσε ως προϋπόθεση την προηγούμενη ρύθμιση των οφειλών της αιτούσας. Ο Συνήγορος του Πολίτη, στον οποίο απευθύνθηκε η φορολογουμένη, απέστειλε στην ΑΑΔΕ το με αριθμό πρωτοκόλλου 247799/15352/26-3-2019 έγγραφό του, με το οποίο ζητεί την έκδοση εγκυκλίου/οδηγίας προς τις ΔΟΥ «για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που διέπουν τα εκ του νόμου ακατάσχετα και μη συμψηφιζόμενα με βεβαιωμένα χρέη στο Δημόσιο επιδόματα σύμφωνα με το σαφές και ανεπιφύλακτο

γράμμα και πνεύμα του νόμου και κυρίως τη βούληση του νομοθέτη για προστασία των κοινωνικοοικονομικά ευπαθών και ευάλωτων ομάδων, προς τις οποίες απευθύνονται και για τη διαβίωση των οποίων είναι αναγκαία».

4. Κατόπιν των παραπάνω ιστορουμένων, υποβλήθηκε στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους το έγγραφο ερώτημα που αναφέρεται στο θέμα. Κατά την ανάπτυξη του προβληματισμού της ερωτώσας Υπηρεσίας, αναλύεται, μεταξύ άλλων, η πρακτική, την οποία ακολουθεί η φορολογική διοίκηση, σύμφωνα με τις εγκυκλίους ΠΟΛ 1092/2014 και 1146/2017, σε περιπτώσεις υποβολής αιτημάτων περιορισμού κατασχέσεων τραπεζικών λογαριασμών, ως προς ποσά που έχουν κατατεθεί στους λογαριασμούς αυτούς και αφορούν σε επιδόματα κλπ, τα οποία ρητά προβλέπονται ως ακατάσχετα από τις κείμενες διατάξεις. Όπως δε αναφέρεται στο έγγραφο ερώτημα, γίνεται διαχωρισμός ως προς την αντιμετώπιση των αιτημάτων, ανάλογα με το εάν τα ποσά που δεσμεύτηκαν από τα πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο της κατάσχεσης στα χέρια τους, ως τρίτων, έχουν ήδη αποδοθεί ή όχι στη φορολογική Διοίκηση. Στην πρώτη περίπτωση, τα ποσά δεν επιστρέφονται, αλλά πιστώνονται σε οφειλές του δικαιούχου-οφειλέτη του Δημοσίου (δηλ. συμψηφίζονται με οφειλές αυτού προς το Δημόσιο). Στη δεύτερη περίπτωση, εάν δηλ. δεν έχουν αποδοθεί ακόμη στο Δημόσιο τα ποσά που δεσμεύτηκαν από τα πιστωτικά ιδρύματα, τα τελευταία προβαίνουν σε αποδέσμευση κατόπιν αίτησης των δικαιούχων, σύμφωνα με την ΠΟΛ 1146/2017.

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Στις διατάξεις των άρθρων 30 έως 32 και 83 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, που έχει κυρωθεί με το ν.δ. 356/1974 (Α 90), όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο στην περίπτωση του ερωτήματος, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 30:

«1. Η κατάσχεσις εις χείρας τρίτων των εις χείρας αυτών ευρισκομένων χρημάτων, καρπών και άλλων κινητών πραγμάτων του οφειλέτου του Δημοσίου ή των οφειλομένων εν γένει προς αυτό, ενεργείται υπό του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου διά κατασχετηρίου εγγράφου μη κοινοποιουμένου εις τον οφειλέτην, περιέχοντος δε: α) το όνομα, επώνυμον, όνομα πατρός του οφειλέτου, β) το ονοματεπώνυμον του τρίτου εις χείρας του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεσις, γ) πίνακα χρεών του οφειλέτου και δ) χρονολογίαν και υπογραφή του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου.

2. Δια του κατασχετηρίου εγγράφου προσκαλείται ο τρίτος όπως τα μεν υπ' αυτού εις τον οφειλέτην του Δημοσίου οφειλόμενα χρήματα, καταθέση εντός οκτώ ημερών εις το Δημόσιον Ταμείον,

3. Από της ημέρας κοινοποιήσεως του κατασχετηρίου εις τον τρίτον δεν δύναται ούτος να αποδώση προς τον οφειλέτην του Δημοσίου τα κατασχεθέντα χρήματα ... ουδέ δύναται να συμφηφίση προς ανταπαιτήσεις του μεταγενεστέρας της κατασχέσεως, της κατασχέσεως επιφερούσης τα αποτελέσματα αυτοδικαίως χωρούσης αναγκαστικά εκχωρήσεως.

4.¹ Η κατάσχεση μπορεί να περιορισθεί σε μικρότερο ποσό ή ποσοστό, μετά από αιτιολογημένη απόφαση εκείνου που την επέβαλε.

5. 6.».

Άρθρο 30Α²

«Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, το κατασχετήριο έγγραφο κοινοποιείται στο κεντρικό κατάστημα ή σε οποιοδήποτε υποκατάστημα αυτών και μπορεί να περιέχει πολλούς οφειλέτες του Δημοσίου. Στο κατασχετήριο αυτό έγγραφο επισυνάπτεται για τον κάθε οφειλέτη πίνακας στον οποίο αναφέρεται το είδος και το ποσό κάθε οφειλής, ως και ο αριθμός και η χρονολογία βεβαίωσης της. Ο πίνακας χρεών μπορεί να αντικαθίσταται από την ταυτότητα οφειλής του κατασχετηρίου, η οποία συνιστά το μοναδικό κωδικό αριθμό ανά κατασχετήριο αίτημα και συνδέεται μονοσήμαντα με τον πίνακα. Η δήλωση του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32, γίνεται κοινή για όλους τους οφειλέτες του κατασχετηρίου εγγράφου και συνοδεύεται απαραίτητα από παραστατικό κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού του κάθε οφειλέτη για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ημερών πριν την ημερομηνία επίδοσης του κατασχετηρίου εγγράφου και μιας ημέρας μετά από αυτήν, άλλως θεωρείται ότι δεν υποβλήθηκε ποτέ δήλωση. Η απόδοση των ποσών στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση γίνεται υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος.».

Άρθρο 30Β παρ. 1 και 2³

¹ Όπως αυτή η παράγραφος προστέθηκε με το άρθρο 41 του ν. 2648/1998 (Α 238)

² Όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010 (Α 58) και, ακολούθως, τροποποιήθηκε ως άνω με μεταγενέστερα νομοθετήματα.

³ Όπως προστέθηκε με το άρθρο 66 του ν. 4170/2013 (Α 163) και, ακολούθως, τροποποιήθηκε ως άνω με μεταγενέστερα νομοθετήματα.

«1. Προκειμένου ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, οι κοινοποιήσεις τόσο του κατασχετηρίου όσο και της δήλωσης του άρθρου 32 με το πιο πάνω παραστατικό, ενεργούνται μέσω μοναδικών διαμετακομιστικών κόμβων ηλεκτρονικής διασύνδεσης και επικοινωνίας, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους κατά τρόπο ασφαλή και ορίζονται από κοινού από το Ελληνικό Δημόσιο και όλα τα εγκατεστημένα στη χώρα πιστωτικά ιδρύματα, όπως εκπροσωπούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών ή την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών ή άλλα πρόσωπα κατά περίπτωση. Η κοινοποίηση του κατασχετηρίου θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής του από το πιστωτικό ίδρυμα, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από αυτό. Η επίδοση της δήλωσης του άρθρου 32 θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής της, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι ανωτέρω, κατά περίπτωση, μοναδικοί διαμετακομιστικοί κόμβοι και η διαδικασία της γνωστοποίησής τους από τα μέρη, το υποχρεωτικό περιεχόμενο των κοινοποιούμενων κατασχετηρίων, της άρσης και του περιορισμού αυτών και των υποβαλλόμενων δηλώσεων, ως και οι όροι ταυτοποίησής τους, τα χρονικά περιθώρια αποστολής και παραλαβής τους, οι όροι και προϋποθέσεις ασφαλείας και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

2. Τα κατασχεθέντα ποσά αποδίδονται είτε στο λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος είτε στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στην απόφαση της προηγούμενης παραγράφου».

Άρθρο 31

«1. Εξαιρούνται της κατασχέσεως εις χείρας τρίτων : α) ... ε)⁴ Οι απαιτήσεις από μισθούς, συντάξεις και κάθε είδους ασφαλιστικά βοηθήματα που καταβάλλονται περιοδικά, εφόσον το ποσό αυτών μηνιαίως είναι μικρότερο από χίλια (1.000) ευρώ, στις περιπτώσεις δε που υπερβαίνει το ποσό αυτό επιτρέπεται η κατάσχεση

⁴ Όπως η περίπτωση αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 8 της υποπαραγράφου Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α 94).

για τα χρέη προς το Δημόσιο επί του ½ του υπερβάλλοντος ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ και μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, καθώς και επί του συνόλου του υπερβάλλοντος ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, στ) τα 4/5 των ημερομισθίων, επιτρεπομένης της κατασχέσεως επί του 1/5 αυτών διά τα προς το Δημόσιον χρέη των δικαιούχων τούτων και ζ) το 1/2 των εφ' άπαξ καταβαλλομένων, υπό οιοδήποτε ασφαλιστικού φορέως, βοηθημάτων επί τη εξόδω εκ της Υπηρεσίας ή του επαγγέλματος, επιτρεπομένης της κατασχέσεως επί του 1/2 αυτών δια τα προς το Δημόσιον χρέη των δικαιούχων τούτων.

2.⁵ Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα σε ατομικό ή κοινό λογαριασμό ή τοποθετήσεις σε λογαριασμό πληρωμών στα εγκαταστημένα στη χώρα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και ιδρύματα πληρωμών είναι ακατάσχετες μέχρι του ποσού των χιλίων διακοσίων πενήντα (1.250) ευρώ μηνιαίως για κάθε φυσικό πρόσωπο και σε ένα μόνο ίδρυμα. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται γνωστοποίηση από το φυσικό πρόσωπο ενός μοναδικού λογαριασμού, με υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης. Εφόσον υπάρχει λογαριασμός περιοδικής πίστωσης μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων, γνωστοποιείται, αποκλειστικά και μόνο, ο λογαριασμός αυτός. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ορίζονται ο τρόπος υποβολής και πιστοποίησης του χρόνου της παραλαβής και τα στοιχεία της υποβαλλόμενης δήλωσης, ο τρόπος ενημέρωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων από τη Φορολογική Διοίκηση για την υποβαλλόμενη δήλωση και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Κάθε άλλη διάταξη, που ρυθμίζει αντίθετα προς τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, δεν εφαρμόζεται στις κατασχέσεις που επιβάλλονται στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου».

Άρθρο 32

«1. Εάν ο τρίτος ουδέν οφείλει ή δεν οφείλει όλα τα αναφερόμενα εις το κατασχετήριο έγγραφον του Δημοσίου Ταμείου χρήματα ως και άλλα πράγματα ή δεν υποχρεούται εις την άμεσον απόδοσιν αυτών, ένεκα των υφισταμένων μεταξύ αυτού και του οφειλέτου συμφωνιών ή εξ άλλου νομίμου λόγου, ο τρίτος οφείλει να δηλώση τούτο εντός οκτώ ημερών από της επιδόσεως του κατασχετηρίου. Ειδικά

⁵ Όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4254/2014 (Α 85) και τροποποιήθηκε με την παράγραφο 8β της υποπαραγράφου Δ1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και ακολούθως με την παράγραφο 6 του άρθρου 11 ν. 4484/2017 (Α 110).

για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων η δήλωση του προηγούμενου εδαφίου γίνεται εντός οκτώ εργασίμων ημερών από την επίδοση του κατασχετηρίου. Η προθεσμία δεν παρεκτείνεται λόγω αποστάσεως. Η δήλωση γίνεται εγγράφως δι' αναφοράς επιδιδομένης δια του δικαστικού κλητήρος εις τον εκδόντα το κατασχετήριο έγγραφον Διευθυντήν του Δημοσίου Ταμείου ή προφορικώς ενώπιον του Ειρηνοδίκου της κατοικίας του ή διαμονής του, όστις συντάσσει έκθεσιν εφ' απλού χάρτου ην αποστέλλει εις τον Διευθυντήν του Δημοσίου Ταμείου εντός 24 ωρών.

2».

6. Στα άρθρα 451 και 464 του Αστικού Κώδικα (Α 164) ορίζεται ότι:

Άρθρο 451:

«Δεν επιτρέπεται συμψηφισμός κατά ακατάσχετης απαίτησης»

Άρθρο 464:

«Απαιτήσεις ακατάσχετες είναι ανεκχώρητες».

7. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 48 του ν. 4174/2013 (Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, Α 170)⁶ ορίζεται ότι:

«Η Φορολογική Διοίκηση συμψηφίζει απαιτήσεις από φόρους και λοιπά έσοδα του Δημοσίου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα και σε όλη την εν γένει φορολογική και τελωνειακή νομοθεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83 ΚΕΔΕ. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να συμψηφίζει κάθε άλλη απαίτηση σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο».

8. Στα άρθρα 982 και 989 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Α 182) ορίζεται ότι:

Άρθρο 982:

«1. Μπορούν να κατασχεθούν α) χρηματικές απαιτήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση κατά τρίτων μη εξαρτώμενες από αντιπαροχή ή απαιτήσεις του κατά τρίτων για μεταβίβαση της κυριότητας κινητών μη εξαρτώμενη από αντιπαροχή, β) ...

2. Εξαιρούνται από την κατάσχεση α) δ) απαιτήσεις μισθών, συντάξεων ή ασφαλιστικών παροχών, εκτός αν πρόκειται να ικανοποιηθεί απαίτηση για διατροφή που στηρίζεται στο νόμο ή σε διάταξη τελευταίας βούλησης ή για συνεισφορά στις ανάγκες της οικογένειας, οπότε επιτρέπεται να γίνει κατάσχεση έως το μισό, αφού ληφθούν υπόψη τα ποσά που εισπράττει ο υπόχρεος, το

⁶ Όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 παρ. 15 του ν. 4223/2013 (Α 287).

μέγεθος των υποχρεώσεων που του δημιουργεί ο γάμος του για αντιμετώπιση των οικογενειακών αναγκών και ο αριθμός των δικαιούχων. ε)

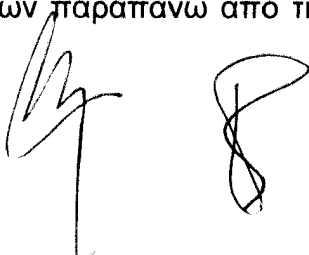
3. Η εξαίρεση της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 ισχύει και όταν η καταβολή του ποσού γίνεται με κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του οφειλέτη σε πιστωτικό ίδρυμα. Η εξαίρεση ισχύει μόνο στην έκταση που ο λογαριασμός παρουσιάζει υπόλοιπο που δεν υπερβαίνει, κατά το χρονικό διάστημα από την επιβολή της κατάσχεσης έως την επόμενη ημέρα της καταβολής, το ποσό της εξαιρούμενης από την κατάσχεση απαίτησης».

Άρθρο 989:

«Η καταφατική δήλωση του άρθρου 988 αποτελεί τίτλο εκτελεστό κατά του τρίτου. Τον εκτελεστήριο τύπο τον δίνει ο ειρηνοδίκης στη γραμματεία του οποίου έγινε η δήλωση».

9. α) Στην παράγραφο 5 του άρθρου 30 ("Μέτρα για την αποτελεσματικότερη ένταξη/επανάταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας") του ν. 4144/2013 (Α 88), όπως αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 65 του ν. 4520/2018 (Α 30) και, σύμφωνα με την παράγραφο 2, ισχύει από 1-1-2018, ορίζεται ότι: «Το επίδομα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης που καταβάλλεται σε ανέργους είναι αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση, στο Δημόσιο, στα ασφαλιστικά ταμεία ή στα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα».

β) Η καταβολή του επιδόματος/αποζημίωσης για τη συμμετοχή ανέργων σε προγράμματα επιμόρφωσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, που υλοποιούνται από διάφορους φορείς και κατεχοχύν από τον ΟΑΕΔ ή από το Δημόσιο, με χρηματοδότηση από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους, προβλέπεται από όχι ευάριθμες διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων [βλ., ενδεικτικά, άρθρα 2 παρ. 1 ν. 709/1977 (Α 282), 20 παρ. 4 ν. 2639/1998 (Α 205), 83 ν. 4368/2016 (Α 21), 6 της κ.υ.α. 112392/2004 (Β 1813), παρ. 5.14 της υ.α. 1.5188/οικ.3968/2011 (Β 915), 7 απόφ. ΔΣ/ΟΑΕΔ με αρ. 4132/93/2018 (Β 1987) κ.ο.κ.]. Με τις ίδιες διατάξεις συνήθως καθορίζεται και το ύψος του επιδόματος, οι προϋποθέσεις χορήγησης και η διαδικασία καταβολής του στους δικαιούχους ή παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των παραπάνω από την κανονιστικώς δρώσα

διοίκηση ή από τους φορείς που καταρτίζουν ή/και υλοποιούν τα σχετικά προγράμματα.

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν με το εξεταζόμενο ερώτημα, συνάγονται τα ακόλουθα:

10. Όπως γίνεται παγίως δεκτό, η σύμβαση κατάθεσης χρημάτων σε πιστωτικό ίδρυμα, έχουσα αντικείμενο την ασφαλή φύλαξη των χρημάτων του καταθέτη, προς την οποία δεν είναι αντίθετη η συνομολόγηση του συνήθους για τραπεζικές εργασίες τόκου (ΑΠ 1010/2019⁷, 854/2017, 2229/2013), χαρακτηρίζεται νομικά ως ανώμαλη παρακαταθήκη, στην οποία εφαρμόζονται, σύμφωνα με το άρθρο 830 παρ. 1 ΑΚ, αφενός μεν, η περί δανείου διάταξη του άρθρου 806 ΑΚ, κατ' εφαρμογή της οποίας η τράπεζα αποκτά την κυριότητα των κατατιθεμένων χρημάτων, τα οποία μπορεί συνεπώς να χρησιμοποιεί όπως θέλει, αποκοπτομένου κάθε δεσμού κυριότητας μεταξύ του καταθέτη και της κατάθεσης, αφετέρου δε, η διάταξη του άρθρου 827 ΑΚ, κατ' εφαρμογή της οποίας η τράπεζα αναλαμβάνει ευθεία ενοχική υποχρέωση έναντι του δικαιούχου, καταθέτη ή τρίτου υπέρ του οποίου έγινε η κατάθεση, να του αποδώσει άλλα χρήματα, ίδιας ποσότητας, όταν αυτός τα ζητήσει, και αν ακόμη δεν έχει παρέλθει η προθεσμία που ορίσθηκε για τη φύλαξή τους (ΑΠ 1010/2019, 854/2017, 1220/2014 κ.ά., Σπ. Ψυχομάνη, Τραπεζικό Δίκαιο, Δίκαιο Τραπεζικών Συμβάσεων (2011), σ. 409 επ.). Πρόκειται για ετεροβαρή σύμβαση, από την οποία αντλεί μόνο δικαιώματα ο δανειστής (καταθέτης) και μόνο υποχρεώσεις ο οφειλέτης (πιστωτικό ίδρυμα) (ΝΣΚ 247/2016, Ι. Καστριώτη, Η κατάσχεσις εις χείρας τρίτου κατά τον ΚΠολΔ τ. Γ', μέρος Β (2008) σ. 60).

11. Όπως κάθε άλλη χρηματική και μη εξαρτώμενη από αντιπαροχή απαίτηση, έτσι και η ενοχική απαίτηση του δικαιούχου της τραπεζικής κατάθεσης έναντι του πιστωτικού ιδρύματος για την ανάληψη του συνόλου ή μέρους της κατάθεσής του μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο κατάσχεσης από το δανειστή του στα χέρια του πιστωτικού ιδρύματος, είτε αυτός είναι ιδιώτης, οπότε τυγχάνουν εφαρμογής οι

⁷ Πηγή των νομολογιακών παραπομπών, όπου δεν γίνεται ειδικότερη μνεία, είναι η Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ.

διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρ. 982 επ.), είτε από το Δημόσιο, κατά τη διαδικασία των άρθρων 30 επ. του ΚΕΔΕ και ειδικότερα κατά τη διαδικασία των άρθρων 30Α και 30Β, σε συνδυασμό με τις λοιπές, περί της κατάσχεσης στα χέρια τρίτων, διατάξεις του ίδιου Κώδικα.

12. Ειδικότερα, από τις διατάξεις των άρθρων 30 επ. ΚΕΔΕ προκύπτει ότι το Δημόσιο, για την ικανοποίηση ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων του, μπορεί να επιβάλει κατάσχεση στα χέρια οποιουδήποτε πιστωτικού ιδρύματος, ως τρίτου, οποιασδήποτε κατάθεσης των οφειλετών του (ΑΠ 825/2018, 1241/2008), με την επίδοση κατασχετηρίου εγγράφου στο κεντρικό κατάστημα του πιστωτικού ιδρύματος ή σε οποιοδήποτε υποκατάστημα αυτού, ήδη δε, στις κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, που διενεργούνται ηλεκτρονικά, σύμφωνα με το άρθρο 30Β ΚΕΔΕ, το κατασχετήριο κοινοποιείται μέσω διαμετακομιστικών κόμβων ηλεκτρονικής διασύνδεσης και επικοινωνίας. Σύμφωνα με το άρθρο 30Α, τόσο η κοινοποίηση του κατασχετηρίου εγγράφου όσο και της κατά το άρθρο 32 του ΚΕΔΕ δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος αναφορικά με την ύπαρξη και την έκταση της απαίτησης, θεωρούνται ότι συντελέστηκαν κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής τους μέσω των διαμετακομιστικών κόμβων που έχουν δηλωθεί.

13. Όπως και σε κάθε κατάσχεση απαίτησης στα χέρια τρίτου, έτσι και στην περίπτωση που ο τρίτος είναι πιστωτικό ίδρυμα, είναι δυνατή η κατάσχεση και μελλοντικών απαιτήσεων, ακόμη και ενδεχόμενων είτε εξαρτώμενων από αναβλητική αίρεση, αρκεί κατά το χρόνο επιβολής της κατάσχεσης να υφίσταται η βασική έννομη σχέση, που αποτελεί τη δικαιολόγο αιτία, από την οποία απορρέουν οι επιμέρους (μελλοντικές) αξιώσεις (ΑΠ 259/2020, 1081/2015). Στην περίπτωση της κατάσχεσης τραπεζικών καταθέσεων, η βασική έννομη σχέση της απαίτησης, από την οποία προέρχονται οι μελλοντικές απαιτήσεις του καταθέτη έναντι της τράπεζας για ανάληψη της κατάθεσής του, είναι η σύμβαση τραπεζικής κατάθεσης, οπότε για την απαιτούμενη κατά νόμο πληρότητα του κατασχετηρίου απαιτείται να προσδιορίζεται από τον κατασχόντα η απαίτηση κατά το είδος της («χρηματική κατάθεση») και το πρόσωπο του οφειλέτη [ΑΠ 821/2018, 1217/2017, 1540/2000, ΟΛΝΣΚ 220/2019, ΝΣΚ 247/2016, πρβλ., Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως, ΙΙβ (2018), σελ. 110], εφόσον πάντως αποσαφηνίζεται

στο κατασχετήριο⁸ ότι η κατάσχεση εκτείνεται και στις μελλοντικές καταθέσεις, οπότε η δέσμευση καταλαμβάνει κάθε ποσό που κατατίθεται στους λογαριασμούς του οφειλέτη του κατασχόντος και μετά την επίδοση του κατασχετηρίου. Εάν δεν προκύπτει τούτο με σαφήνεια, η κατάσχεση και η συνεπακόλουθη δέσμευση του λογαριασμού περιορίζεται στο υφιστάμενο κατά το χρόνο της επιβολής της κατάσχεσης τραπεζικό υπόλοιπο (ΑΠ 972/2019, 825/2018).

14. Από πλευράς του, το πιστωτικό ίδρυμα, στα χέρια του οποίου έγινε η κατάσχεση με τη διαδικασία του ΚΕΔΕ, οφείλει, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Κώδικα αυτού, να δηλώσει, μέσα σε προθεσμία οκτώ εργάσιμων ημερών από την επίδοση του κατασχετηρίου, αν οφείλει τα αναφερόμενα στο κατασχετήριο χρήματα και σε καταφατική περίπτωση να τα αποδώσει στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση υποχρεωτικά εντός δέκα ημερών από την υποβολή της δήλωσής του (άρθρο 30Α ΚΕΔΕ), διαφορετικά, αν ο τρίτος δεν οφείλει ή δεν οφείλει όλα τα αναφερόμενα στο κατασχετήριο του Δημοσίου χρήματα ή δεν υποχρεούται στην άμεση απόδοση αυτών, πρέπει να προβεί σε αρνητική δήλωση εντός της ίδιας προθεσμίας (ΑΠ 972/2019).

15. Επιπλέον, ο τρίτος, στα χέρια του οποίου επιχειρείται εκτέλεση, οφείλει να προβεί σε αρνητική δήλωση εάν η απαίτηση που κατάσχετα στα χέρια του είναι ακατάσχετη (ΑΠ 287/2020, 1261, 1386/2019, 663/2017, 480/2012). Όταν, ειδικότερα, ο τρίτος είναι πιστωτικό ίδρυμα, απαιτείται ήδη, κατά τη νεότερη νομοθετική ρύθμιση του άρθρου ογδόου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015 (Α 87), με το οποίο προστέθηκε εδάφιο δεύτερο στο άρθρο 1 του ν. 985 ΚΠολΔ, να αναφέρεται στη δήλωση εάν τυχόν υφίστανται ακατάσχετες απαιτήσεις κατά την έννοια του άρθρου 982 παρ. 2 στοιχ. γ' (απαιτήσεις που προέρχονται από διατροφή από το νόμο ή από διάταξη τελευταίας βούλησης και απαιτήσεις για συνεισφορά των συζύγων στις ανάγκες της οικογένειας) και δ' (απαιτήσεις μισθών, συντάξεων ή ασφαλιστικών παροχών) του ΚΠολΔ⁹. Η εν λόγω υποχρέωση προβλέπεται στην κατά τον ΚΠολΔ εκτέλεση, πρέπει δε να γίνει δεκτό ότι ισχύει

⁸ Συγκεκριμένα, στο κατασχετήριο που εκδίδει η αρμόδια για την είσπραξη της απαίτησης υπηρεσία, χωρίς να απαιτείται η επανάληψη της σχετικής μνείας και στο ηλεκτρονικό έγγραφο, το οποίο ακολουθεί την έκδοση του αρχικού κατασχετηρίου, έχει το προκαθορισμένο περιεχόμενο της υ.α. με αρ. 1257/2013 (Β 3099), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρ. 30Β παρ. 1 εδ. τελευταίο, και δεν συνιστά αυτοτελές κατασχετήριο έγγραφο, αλλά μόνον τρόπο κοινοποίησης του πρώτου με τη διαδικασία του παραπάνω άρθρου.

⁹ «... Όταν η κατάσχεση επιβάλλεται στα χέρια πιστωτικού ιδρύματος, αυτό θα πρέπει να δηλώσει, αν υφίσταται στα χέρια του ακατάσχετη απαίτηση κατά την έννοια του άρθρου 982 παράγραφος 2 στοιχ. γ' και δ'».

και στη διοικητική εκτέλεση, όταν κατάσχονται απαιτήσεις ακατάσχετες στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 985 ΚΠολΔ (αρ. 89 ΚΕΔΕ), εφόσον βέβαια στην τελευταία αυτή περίπτωση το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει τα στοιχεία που του παρέχουν τη σχετική, περί του ακατάσχετου χαρακτήρα της κατασχόμενης απαίτησης, πληροφορία.

16. Εφόσον προηγηθεί καταφατική δήλωση, δεν απαιτείται να προβαίνει ο τρίτος σε υποβολή νέας δήλωσης (συνέχειας της προηγούμενης), μόλις καταστεί η οφειλή βέβαιη και εκκαθαρισμένη, εφόσον η δέσμευση εκτείνεται και στις μελλοντικές απαιτήσεις. Ο τρίτος υποχρεούται τότε σε καταβολή με πρωτοβουλία και ευθύνη του (Γ. Ορφανίδη, Ένωση Ελλήνων Δικονομολόγων (ΕΕΔ), 41^ο Συνέδριο, Η κατάσχεση εις χείρας τρίτου, Πρακτικά 2017, σ. 74). Εκτείνεται δε η υποχρέωση του τρίτου, ελλείψει διάταξης που να ορίζει διαφορετικά, μέχρι την εξόφληση των απαιτήσεων για τις οποίες επιβλήθηκε η κατάσχεση ή την με άλλο τρόπο νόμιμη άρση αυτής (ΟΛΝΣΚ 220/2019).

17. Κατά ρητή επιταγή της διάταξης του άρθρου 30 παρ. 3 του ΚΕΔΕ, με την επιβολή της κατάσχεσης, η οποία, αντίθετα προς ό,τι ισχύει στην κοινή εκτέλεση, συντελείται με την επίδοση του κατασχετηρίου στον τρίτο, χωρίς να απαιτείται κοινοποίηση στον οφειλέτη (ΣτΕ 2080/2014 7μ, ΑΠ 1540/2000, ΝΣΚ 247, 41/2016, 91/2014 κ.α.), επέρχεται η αυτοδίκαιη, εκ του νόμου, εκχώρηση της κατασχόμενης απαίτησης, ώστε να καθίσταται πλέον το Δημόσιο εκδοχέας της απαίτησης αυτής και άρα μόνος δικαιούχος απέναντι στον τρίτο, ο οποίος (τρίτος), με την αίρεση της θετικής του δήλωσης ή της δικαστικής αποδοχής της ανακοπής του Δημοσίου κατά της αρνητικής δήλωσης του τρίτου (ΟΛΑΠ 3/1993, 972/2019, ΕφΑΘ 1022/2008), καθίσταται οφειλέτης, πρόσθετα ενεχόμενος με τον αρχικό οφειλέτη (ΝΣΚ 253/2016, 233/2014, 858/1992, Ι. Μπρίνια, Αναγκαστική Εκτέλεσις (1987), σ. 1386, Παπαχρήστου, Η διοικητική εκτέλεση μετά το ν. 1406/1983, σ. 241. Πρβλ. ΑΠ 259/2020, ΕφΑΘ 5582/2011) και υποχρεούται μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών να καταβάλει στο Δημόσιο το ποσό της οφειλής. Σε περίπτωση που δεν καταβάλει ο τρίτος, μπορεί να εξαναγκαστεί με επίσπευση εναντίον του εκτέλεσης, με βάση την θετική του δήλωση, η οποία αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά το άρθρο 989 ΚΠολΔ. Στην κατάσχεση που εκτείνεται και σε μελλοντικές αξιώσεις, ο κατασχών, υπεισερχόμενος στη θέση του δικαιούχου της απαίτησης, αποκτά το δικαίωμα του τελευταίου τούτου ακριβώς στην κατάσταση, στην οποία αυτό τελεί κατά το χρόνο της κατάσχεσης, τη δε πλήρη απαίτηση, που θεμελιώνει αξίωση

προς καταβολή, μόνο από τη γέννηση της μελλοντικής αξίωσης, οπότε γεννάται και η νομικά εξαναγκαστή υποχρέωση του τρίτου, ως οφειλέτη πλέον, να καταβάλει στον κατασχόντα (ΕφΠειρ 18/2017, ΕφΑθ 5740/2011 ΔΕΕ 2012.131, ΟΛΝΣΚ 220/2019, 341/2014, ΝΣΚ 247/2016).

18. Στην αναγκαστική εκχώρηση, που επέρχεται με τη συντέλεση της κατάσχεσης, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις για τη συμβατική εκχώρηση, εφόσον προσαρμόζονται στη φύση και στο σκοπό της (πρβλ. ΕφΑθ 12692/1989 ΕλλΔνη 1991.131, Απ. Γεωργιάδη, Ενοχικό Δίκαιο Γενικό Μέρος (1999), σ. 406). Κατά ρητή απαγορευτική διάταξη του Αστικού Κώδικα (άρθρο 464 ΑΚ) δεν εκχωρούνται οι ακατάσχετες απαιτήσεις. Είναι δε προϋπόθεση της εκχώρησης το εκχωρητό της απαίτησης που μεταβιβάζεται (ΝΣΚ 216/2017).

19. Εξάλλου, η θετική δήλωση του τρίτου αποτελεί μόνον εκτελεστό τίτλο, όχι όμως και γενεσιουργό λόγο της απαίτησης ούτε αμάχητο τεκμήριο ή πλάσμα περί της ύπαρξής της. Αν η θετική δήλωση είναι ανακριβής ή μη πλήρης σε σχέση με την αξίωση, μπορεί μόνο να θεμελιώσει αξίωση αποζημίωσης του κατασχόντος, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές προς αποζημίωση προϋποθέσεις. Η εκχώρηση προϋποθέτει την ύπαρξη της εκχωρούμενης αξίωσης, ενώ η υποβολή της θετικής δήλωσης δεν προκαλεί έκπτωση από το δικαίωμα του τρίτου, ως καθού η εκτέλεση, να προβάλει τις αντιρρήσεις του που αφορούν στην απαίτηση (ΑΠ 1447/2018. Βλ. και ΝΣΚ 142/2015, με την οποία έγινε δεκτό ότι, εάν κατασχεθεί στα χέρια τρίτου απαίτηση ακατάσχετη – γεγονός που συνεπάγεται, άλλωστε, την ακυρότητα της κατάσχεσης (174 ΑΚ) - ο τρίτος δικαιούται, παρά την υποβολή της θετικής δήλωσής του, να αρνηθεί την απόδοση των κατασχεμένων, δικαιούμενος να προτείνει το ακατάσχετο με επιθετικά ή αμυντικά μέσα¹⁰).¹¹

20. Κατά το σύστημα δικονομικών ακυροτήτων που διέπει την αναγκαστική εκτέλεση (τόσο την κοινή όσο και τη διοικητική), η ακυρότητα των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας, όπως είναι και αυτή που προκαλείται λόγω του ακατάσχετου χαρακτήρα της κατασχόμενης απαίτησης, δεν επέρχεται αυτοδίκαια, αλλά απαιτείται να προταθεί επιτυχώς με ανακοπή από αυτόν που έχει έννομο

¹⁰ Δηλ. είτε με ανακοπή των άρθρων 583-585 ΚΠολΔ είτε με ένσταση, αμυνόμενος στη δίκη της ανακοπής του δανειστή κατά της αρνητικής δήλωσης του τρίτου κατ' άρθ. 986 ΚΠολΔ ή στη δίκη της αγωγής για την καταβολή του συγκεκριμένου ποσού ή στο πλαίσιο της εκτέλεσης σε βάρος του με τίτλο τη θετική του δήλωση κατ' άρθρο 988 ΚΠολΔ.

¹¹ Αντίθετα, με την απόφαση του Αρείου Πάγου, με αρ. 161/2011, έγινε δεκτό ότι η θετική δήλωση του πιστωτικού ιδρύματος αποτελεί νόμιμη αιτία πλουτισμού του κατασχόντος. Τη θέση αυτή επανέλαβε η ΓνμδΝΣΚ, με αρ. 254/2016.

συμφέρον για την ακύρωσή της (ΑΠ 640/2017, 1788/2012, 372/2004, ΟΛΝΣΚ 191/2014, 426/2000, ΝΣΚ 10/2018, 218/2015, Μπρίνια, ό.π. σ. 1304, σημ. 246, Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π. σ. 64, Νίκα, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτέλεσεως, Ειδικό Μέρος (2018), σ. 706. Πρβλ. ΑΠ 360, 1737/2017).

21. Αν δεν προβληθούν επιτυχώς οι ακυρότητες της εκτέλεσης, καθίστανται τυπικά έγκυρες οι επιμέρους πράξεις και η διαδικασία στο σύνολό της, είναι όμως απρόσφορες να επιφέρουν τα κατά το ουσιαστικό δίκαιο αποτελέσματά τους (ΟΛΑΠ 1688/1983, ΑΠ 640/2017, 265/2004, 384/2002, 1647/2001, ΟΛΝΣΚ 185, 191/2014, ΝΣΚ 240/2019, 10/2018 κ.ά). Ειδικότερα, στην κατάσχεση στα χέρια τρίτου δεν μπορεί μεν να προταθεί το ακατάσχετο της απαίτησης εάν δεν προσβληθεί η εκτελεστική διαδικασία, δεν επέρχεται όμως το μεταβιβαστικό (εκπιοητικό) της απαίτησης αποτέλεσμα, διότι συντρέχει νόμιμος λόγος που απαγορεύει τη διάθεση κατ' άρθρο 175 ΑΚ, που καταλαμβάνει και τη διάθεση που χωρεί δυνάμει αναγκαστικής εκτέλεσης (ΟΛΝΣΚ 185, 191/2014, ΝΣΚ 41/2016), αλλά και διότι αντίκειται σε ρητή διάταξη νόμου (άρθρο 174 ΑΚ).

22. Από την παράνομη επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης είναι δυνατόν, εφόσον συντρέχουν και οι λοιποί όροι, να στοιχειοθετείται αξίωση αποζημίωσης του οφειλέτη κατά του οποίου στρέφεται, αλλά και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, οπότε το δικαστήριο κατά την εκδίκαση των αποζημιωτικών αξιώσεων, ανεξάρτητα από την άσκηση ανακοπής (ΟΛΑΠ 9/2010, 49/2005, ΑΠ 50/2003), προβαίνει στην παρεμπόπτουσα κρίση ως προς την ακυρότητα της πράξης της εκτέλεσης, χωρίς να θίγει το κύρος αυτής (ΑΠ 1291/2019, 819/2013, 660/2010, 273/2008, 223/2004, ΟΛΝΣΚ 277/2017, 114/2014, ΝΣΚ 10/2018).

23. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 83 ΚΕΔΕ θεσπίστηκε το δικαίωμα του Δημοσίου να αποφασίζει αυτεπάγγελτα το συμψηφισμό βέβαιων και εκκαθαρισμένων απαιτήσεων των οφειλετών του με βεβαιωμένα χρέη τους προς αυτό, μέχρι το ύψος που αλληλοκαλύπτονται, με αποτέλεσμα την απόσβεση των απαιτήσεων από το χρόνο συνάντησής τους (ΣτΕ 2164/2012, 2877/2009 7μ., 3169/1992 7μ., ΝΣΚ 229/2017, 142/2013). Σύμφωνα δε με τη διάταξη του άρθρου 48 παρ. 2 του ν. 4174/2013 (Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας), όταν οι απαιτήσεις του Δημοσίου προέρχονται από την εφαρμογή της φορολογικής και τελωνειακής εν γένει νομοθεσίας, ο αυτεπάγγελτος συμψηφισμός καθίσταται υποχρεωτικός για τη φορολογική διοίκηση (ΝΣΚ 120/2015) και μόνο για τις λοιπές απαιτήσεις του Δημοσίου ο συμψηφισμός απόκειται στην ευχέρεια της αρμόδιας

υπηρεσίας. Σε καμία όμως περίπτωση δεν νοείται συμψηφισμός κατά ακατάσχετων απαιτήσεων (ά. 451 ΑΚ).

24. Εξάλλου, με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 30 του ΚΕΔΕ, που προστέθηκε με το άρθρο 41 του ν. 2648/1998, παρέχεται δυνατότητα στο όργανο που επέβαλε την κατάσχεση να προβεί, κατόπιν αιτήματος του οφειλέτη, στον περιορισμό της, με αιτιολογημένη απόφασή του, αποσκοπεί δε, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου τούτου, στη δυνατότητα αντιμετώπισης, και μάλιστα ομοιόμορφα, των αιτημάτων περιορισμού της κατάσχεσης απαιτήσεων εις χείρας τρίτων¹². Για την ομοιόμορφη και αντικειμενική αντιμετώπιση από τις αρμόδιες υπηρεσίες των αιτημάτων, που υποβάλλονται κατ' εφαρμογή της παραπάνω διάταξης, παρασχέθηκαν οδηγίες με τις εγκυκλίους ΠΟΛ 1092/2014 και ΠΟΛ 1146/2017. Με την πρώτη από αυτές εξειδικεύτηκαν τα κριτήρια (λόγοι υγείας, πραγματική οικονομική αδυναμία οφειλέτη κλπ) για την αποδοχή από το αρμόδιο όργανο, κατ' ενάσκηση της διακριτικής του ευχέρειας, του σχετικού αιτήματος, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις που μνημονεύονται στην ίδια εγκύκλιο (ρύθμιση του συνόλου των ληξιπρόθεσμων οφειλών του αιτούντος κλπ), με δυνατότητα όμως να εξετασθούν εξαιρετικές περιπτώσεις (όπως μακροχρόνια ανεργία χωρίς άλλες πηγές εισοδήματος, σοβαρά προβλήματα υγείας), ακόμη και χωρίς τη συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων. Με τη δεύτερη εγκύκλιο συμπεριλήφθηκε στις ως άνω εξαιρετικές περιπτώσεις η χορήγηση προνοιακών ή «κοινωνικών» επιδομάτων, τα οποία ορίζονται ακατάσχετα κατά την κείμενη νομοθεσία, οπότε η κατάσχεση του τραπεζικού λογαριασμού του οφειλέτη περιορίζεται, κατόπιν αίτησής του, με την αποδέσμευση από το πιστωτικό ίδρυμα του αντίστοιχου ποσού που έχει δεσμευτεί.

25. Κατά τη σαφή της έννοια, η διάταξη του άρθρου 30 παρ. 4 ΚΕΔΕ αναφέρεται σε περιπτώσεις νόμιμης κατάσχεσης. Και τούτο διότι, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του κράτους δικαίου και της χρηστής διοίκησης, η άρση της παράνομης κατάσχεσης, ακόμη και στις περιπτώσεις που δεν είναι νομικά εξαναγκαστή (όπως συμβαίνει π.χ. όταν η ελαττωματική κατάσχεση δεν προσβληθεί επιτυχώς με

¹² Σύμφωνα, μάλιστα, με την αιτιολογική έκθεση, η δυνατότητα περιορισμού της κατάσχεσης αφορά αποκλειστικά την κατάσχεση απαιτήσεων από μισθούς, συντάξεις και πάσης φύσεως ασφαλιστικά βοηθήματα που καταβάλλονται περιοδικώς, που αποτελεί και τη μοναδική περίπτωση κατάσχεσης, για την οποία παρέχεται, κατ' εξαίρεση, η δυνατότητα περιορισμού της παρά την «αυτοδικαίως χωρούσα αναγκαστική εκχώρηση», επερχομένη, κατ' άρθρο 30 παρ. 3 του ΚΕΔΕ, ως αποτέλεσμα της αναγκαστικής κατάσχεσης απαιτήσεων στα χέρια τρίτων.

ανακοπή, οπότε καθίσταται τυπικά έγκυρη), δεν απόκειται στην ευχέρεια της διοίκησης και δεν μπορεί να εξαρτάται από προϋποθέσεις και περιορισμούς που δεν σχετίζονται με την αναγκαιότητα της αποκατάστασης της νομιμότητας, η οποία διέπει, στο σύνολό της, τη δράση της διοίκησης και στο στάδιο της διοικητικής εκτέλεσης.

26. Κατά συνέπεια, στις περιπτώσεις όπου η κατάσχεση τραπεζικών καταθέσεων δεν είναι νόμιμη στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος (όπως μπορεί να συμβεί όταν στην νόμιμη καταρχάς κατάσχεση ενός τραπεζικού λογαριασμού συμπεριληφθεί και ποσό που είναι ακατάσχετο), οι σχετικές ενέργειες, στις οποίες πρέπει να προβεί η διοίκηση, υπαγορεύονται από τις γενικές αρχές της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης και δεν αποτελούν εφαρμογή της παραπάνω διάταξης. Για τον ίδιο λόγο, δεν ασκούν επιρροή κριτήρια ξένα προς την αναγκαιότητα της αποκατάστασης της νομιμότητας, όπως είναι το επικαλούμενο στο έγγραφο του ερωτήματος τυχαίο γεγονός της απόδοσης ή μη στην υπηρεσία, που επέβαλε την κατάσχεση, του ποσού που δέσμευσε το πιστωτικό ίδρυμα στο πλαίσιο της κατάσχεσης στα χέρια του.

27. Περαιτέρω, κατά την ενώπιον του Τμήματος συζήτηση μεταξύ των μελών αυτού, διατυπώθηκαν δύο γνώμες, όσον αφορά στην έκταση της προστασίας έναντι της κατάσχεσης προνοιακού επιδόματος, όπως είναι το επίδομα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων, το οποίο ορίζεται κατά το νόμο ακατάσχετο:

Κατά τη **γνώμη της πλειοψηφίας**, η οποία απαρτίστηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος Στέφανο Δέτση, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ, από την Αντιπρόεδρο ΝΣΚ Ευγενία Βελώνη και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Θεόδωρο Ψυχογιού, Δημήτριο Χανή, Αντώνιο Τατσόπουλο, Κωνσταντίνο Κατσούλα, Αλέξανδρο Ροϊλό και Ευστράτιο Ηλιαδέλη (ψηφοί οκτώ – 8), με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια Πάρεδρος Ν.Σ.Κ., οι διατάξεις που προβλέπουν ακατάσχετα αποτελούν εξαιρετικό και στενά ερμηνευτέο δίκαιο [ΟΛΑΠ 19/2001, ΑΠ 1241/2008, 1812/2007, 785, 1915/1999, Κλαμαρή, Το δικαίωμα δικαστικής προστασίας κατά το άρθρο 20 παρ. 1 Συντάγματος 1975 (1989) (Βιβλ. Αστικού και δικονομικού δικαίου) τ. 14 σ. 167 επ., Μπρίνια, ό.π., 1282 κ.ά.]. Παρέπεται ότι εξαιρούμενες από την κατάσχεση απαιτήσεις είναι αποκλειστικά όσες προβλέπονται ευθέως ως τέτοιες (ακατάσχετες) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 982 ΚΠολΔ και 31 ΚΕΔΕ ή από ειδικές διατάξεις νόμων που εκφράζουν σαφή περί του ακατασχέτου

επιλογή του νομοθέτη (ΑΠ 213/2020, 409/2016, 1812/2007, 1915/1999, ΕφΘεσσαλ 2644/2020, 702/2005, ΕφΒΑιγ(μ.) 19/2018 κ.ά.).

28. Τέτοια διάταξη, εκφράζουσα τη σαφή περί του ακατάσχετου επιλογή του νομοθέτη, όταν πρόκειται, ειδικότερα, για κατάσχεση τραπεζικών καταθέσεων, δεν μπορεί να θεωρηθεί, άνευ ετέρου, ότι αποτελεί κάθε διάταξη που καθιερώνει γενικά το ακατάσχετο μίας απαίτησης¹³, παρά μόνο εάν με αυτήν τη διάταξη εμποδίζεται ρητά η κατάσχεση της απαίτησης και μετά την εξόφλησή της μέσω της καταβολής της στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου ή, έστω, προκύπτει από τη διάταξη, κατά τρόπο που να μην καταλείπεται αμφιβολία, η βούληση του νομοθέτη για τη διατήρηση της προστασίας της απαίτησης και κατά το προαναφερόμενο στάδιο. Τούτο δε, λαμβανομένου υπόψη ότι, όπως προαναφέρεται (παρ. 11), αντικείμενο της κατάσχεσης τραπεζικών καταθέσεων δεν είναι η απαίτηση επί του μισθού, σύνταξης, επιδόματος, αφού αυτή στρέφεται κατά του οφειλέτη (εργοδότη, ασφαλιστικού φορέα ή του οποιουδήποτε άλλου φορέα χορηγεί την παροχή) και εξοφλείται¹⁴ με την κατάθεσή της στην τράπεζα (δόση αντί καταβολής - άρθρο 416 ΑΚ), αλλά εκείνη από την τραπεζική κατάθεση, ήτοι η ερειδόμενη στη σύμβαση τραπεζικής κατάθεσης απαίτηση του δικαιούχου του τραπεζικού λογαριασμού έναντι του πιστωτικού ιδρύματος να αναλάβει οποιαδήποτε στιγμή μέρος ή το σύνολο της τραπεζικής του κατάθεσης (πρβλ. ΟΛΣΤΕ 759/2018, ΣΤΕ 48/2014 7μ., ΑΠ 854/2017 κ.ά.). Αυτή είναι από τη φύση της κατασχετή (Σπ. Ψυχομάνη, Η κατάσχεση των καταθέσεων Αρμ 2002.990, Π. Μάζη, Μερικές σκέψεις για την κατάσχεση σε χέρια τρίτου, ΔΕΕ 1997, σ. 455 επ., ΕφΒΑιγ 19/2018). Κατά νομική δε ακριβολογία, μία ακατάσχετη απαίτηση χάνει τον χαρακτήρα της ως απαίτησης επί της παροχής μισθού, σύνταξης κ.ο.κ., συνακόλουθα δε και την ιδιότητα του ακατάσχετου, με την κατάθεσή της στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου.¹⁵

¹³ Είτε αυτές οι διατάξεις περιλαμβάνονται στα βασικά νομοθετήματα του ΚΕΔΕ και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας είτε σε άλλα νομοθετήματα.

¹⁴ Κατά την κρατούσα άλλωστε άποψη μετά την εξόφλησή του, και ο μισθός (και για την ταυτότητα του λόγου και κάθε άλλη ακατάσχετη απαίτηση) που βρίσκεται στα χέρια του οφειλέτη δεν εμπίπτει στο ακατάσχετο (Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π., σ. 78, Μπρίνια, ό.π., σ. 1313, Καστριώτη, Η κατάσχεση στα χέρια τρίτου (2009) σ. 295 επ. σημ. 2, πρβλ. ΟΛΑΠ 428/1964, ΕΕΝ 31.842).

¹⁵ Πρβλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π., σ. 504, Π. Μάζη, Κατάσχεση τραπεζικών καταθέσεων μετά τη θέση σε ισχύ του α. 24 ν. 2915/2001, ΝοΒ 50 (2002), σ. 656 επ., Ταμαΐδη, ό.π., σ. 93 επ., Νίκα, ό.π., σ. 722-723, Κολοτούρου, Η κατάσχεση εις χείρας τρίτου, ΕΕΔ (Πρακτικά τ. 2017), Ι. Καστριώτη, Περί κατασχετού των δημοσίως κατατιθέμενων ακατάσχετων απαιτήσεων, Δ 1981.350 επ., ιδίου, Η δημόσια κατάθεση, σ. 272 επ., Μπρίνια, ό.π., σ. 131, Βαθρακοκοίλη ΕρμΚΠολΔ (1997) τ. Στ', σελ. 52, παρ. 51 in f. ΕιρΑθ 2931/2019 (αδημ.), 2630/2018 (αδημ.). Πρβλ. ΔΕΘ

29. Στο πεδίο της κοινής εκτέλεσης και με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 982 ΚΠολΔ, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3714/2008, επεκτάθηκε η προστασία του μισθού και των λοιπών παροχών, που προβλέπονται ως ακατάσχετες στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και στην αντίστοιχη τραπεζική κατάθεση. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού, σκοπός της οικείας ρύθμισης, για τις παροχές που καταβάλλονται απευθείας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζομένου, είναι η διασφάλιση των μέσων επιβίωσης των εργαζομένων κάθε κατηγορίας για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

30. Ωστόσο, η επέκταση της προστασίας τελεί υπό τους ρητούς περιορισμούς που τίθενται στο τελευταίο εδάφιο της ως άνω παραγράφου ότι: α) το ακατάσχετο διατηρείται για έναν μόνο μισθό ή σύνταξη και β) όπως έχει ερμηνευθεί η παραπάνω διάταξη¹⁶, το ακατάσχετο διατηρείται μόνο για το περιορισμένο χρονικό διάστημα από την επιβολή της κατάσχεσης έως την επόμενη ημέρα της καταβολής. Πρακτικά τούτο σημαίνει ότι απαιτείται η ανάληψη του παραπάνω ποσού από τον δικαιούχο του τραπεζικού λογαριασμού το αργότερο την επομένη από την κατάθεσή του. Άρα, μετά την άπρακτη παρέλευση της επόμενης μέρας της κατάθεσης, η παροχή που έχει κατατεθεί σε πιστωτικό ίδρυμα, έχει μετατραπεί σε τραπεζική κατάθεση, με άλλες λέξεις, σε ενοχική απαίτηση κατά του πιστωτικού ιδρύματος για την ανάληψη της κατάθεσης από τον δικαιούχο αυτής και είναι ελεύθερα κατασχετός από οποιονδήποτε δανειστή του τελευταίου.

31. Στην εκτέλεση που επισπεύδεται από το Δημόσιο, για πρώτη φορά θεσπίστηκε προστασία των τραπεζικών καταθέσεων, με τη μορφή του γενικού τραπεζικού ακατάσχετου, με το άρθρο τρίτο παρ. Α περ. 4 του ν. 4254/2014. Με τη διάταξη

2782/2015, ΠΠΑ 2254/2016, 334/2004 (αδημ.) Άλλως, Κουρτζιώτη, Κατάσχεσις εις χείρας τρίτων, ΕπιστΕπειΔΣΘ 1994 σ. 225 επ. (41), Σπ. Ψυχομάνη, Η κατάσχεση των καταθέσεων, Αρμ. 2002.990 επ., Κ. Μακρίδου, Δικονομικό Εργατικό Δίκαιο (2019), σ. 277. Σημειώνεται, πάντως ότι, πλην της Κ. Μακρίδου, οι ως άνω αντίθετες απόψεις διατυπώθηκαν πριν από τη θέσπιση των σχετικών διατάξεων των ν. 3714/2008 και 4254/2014 (βλ. παραγρ. 29-32 της παρούσας), καθώς και του άρθρου 20 του ν. 4161/2013, με το οποίο θεσπίστηκε γενικό τραπεζικό ακατάσχετο –όχι όμως και κατά του Δημοσίου-, ανεξάρτητα από την προέλευση των καταθέσεων, έως το ποσό των 1.500 ευρώ (και 2.000 ευρώ στους κοινούς λογαριασμούς), με τις προϋποθέσεις της παραπάνω διάταξης.

¹⁶ Βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π., σ. 504-505, Νίκα, ό.π., σ. 723, Ι. Κολλιόπουλου, Ο νέος νόμος 3714/2008 Ερμηνευτική προσέγγιση και προβληματισμοί, ΕΠολΔ 2008.919, Ι. Τέντε, Αναγκαστική Εκτέλεση 2^η εκδ., σ. 432-433, ΕιρΠατρ 269/2014, πρβλ. ΕφΘεσσαλ 814/2017. Βλ. και την αιτιολογική έκθεση του ν. 4254/2014, όπου υπό το άρθρο τρίτο παρ. Α υποπαρ. 3, γίνεται μνεία της «χρονικά περιορισμένης προστασίας» που παρέχεται με το άρθρο 982 παρ. 3 ΚΠολΔ. Σχετικό και το έγγραφο της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, με αρ. πρωτ. 1871/24-9-2020, σύμφωνα με το οποίο η παραπάνω ερμηνεία προκύπτει ήδη από τη γραμματική διατύπωση της διάταξης αλλά και το δικαιολογητικό λόγο αυτής.

αυτή προστέθηκε παράγραφος 2 στο άρθρο 31 του ΚΕΔΕ, σύμφωνα με την οποία οι καταθέσεις στα πιστωτικά ιδρύματα είναι ακατάσχετες έως το ποσό των 1.500 ευρώ για κάθε φυσικό πρόσωπο και για ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα, με την προϋπόθεση ότι ο σχετικός λογαριασμός έχει δηλωθεί ακατάσχετος, σε περίπτωση δε λογαριασμού μισθοδοσίας, αυτός μόνο δηλώνεται ακατάσχετος. Ήδη, με το άρθρο 2 υποπαρ. Δ1 παρ. 8 εδ. β' του ν. 4336/2015 το παραπάνω ακατάσχετο μειώθηκε στο ποσό των 1.250 ευρώ μηνιαίως (τα πρώτα 1.000 ευρώ ακατάσχετα στο σύνολό τους και το 50% του ποσού πέραν αυτών και μέχρι τα 1.500 ευρώ), αποκλεισμένου έτσι του σωρευτικού υπολογισμού για χρονικά διαστήματα μεγαλύτερα του μήνα, όπως διευκρινίζεται και στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4336/2015. Κατηγορηματικά, εξάλλου, προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο της παραπάνω παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ ότι κάθε άλλη διάταξη, που ρυθμίζει αντίθετα προς τις διατάξεις της προκειμένης παραγράφου, δεν εφαρμόζεται στις κατασχέσεις που επιβάλλονται στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

32. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν. 4254/2014, ο σκοπός της επέκτασης της προστασίας από την κατάσχεση και στις καταθέσεις των φυσικών προσώπων σε πιστωτικά ιδρύματα συνίσταται στη διασφάλιση ενός αποδεκτού επιπέδου διαβίωσης για όλους τους πολίτες. Από την προστασία αυτή καλύπτεται ένας και μοναδικός λογαριασμός, με την προϋπόθεση της ηλεκτρονικής γνωστοποίησής του στη φορολογική διοίκηση από το φυσικό πρόσωπο, στην περίπτωση δε της πίστωσης μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων προστατευόμενος λογαριασμός είναι αποκλειστικά και μόνο ο λογαριασμός αυτός στον οποίο κατατίθενται οι παραπάνω απαιτήσεις. Όπως, μάλιστα, αποσαφηνίζεται στην ίδια έκθεση *«είναι αυτονόητο ότι μετά την ισχύ της προτεινόμενης ρύθμισης, η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 982 του ΚΠολΔ, δεν μπορεί να έχει εφαρμογή στις κατά ΚΕΔΕ κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, αφού αφενός μεν η παρούσα ρύθμιση είναι ειδικότερη εκείνης και την αποκλείει, αφ' ετέρου δε διότι η παρούσα ρύθμιση παρέχει μεγαλύτερη και διαρκή προστασία στον οφειλέτη, μέχρι του προτεινόμενου ορίου και όχι χρονικά περιορισμένη, όπως στην περίπτωση του άρθρου 982 ΚΠολΔ»*.

33. Από την γραμματική, συστηματική και τελολογική ερμηνεία της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, όπως αυτή προστέθηκε με τη διάταξη

της υποπαραγράφου 4 της παραγράφου Α του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014, ενόψει και της αιτιολογικής έκθεσης του τελευταίου τούτου νόμου, συνάγεται η πρόθεση του νομοθέτη, καταρχήν, να περιορίσει το ακατάσχετο κάθε απαίτησης μετά την κατάθεσή της σε πιστωτικό ίδρυμα μόνο στο ποσό που καθορίζεται με τη συγκεκριμένη, ειδική, διάταξη για τις τραπεζικές καταθέσεις και μόνο εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται με αυτήν¹⁷.

34. Δεν θα μπορούσε, άλλωστε, να δικαιολογηθεί, τόσο από νομικής όσο και από δικαιοπολιτικής άποψης, η μεγαλύτερη εξασφάλιση της ικανοποίησης των απαιτήσεων οποιασδήποτε φύσης κάθε ιδιώτη δανειστή, ο οποίος, κατά την διδόμενη ερμηνεία του άρθρου 982 παρ. 3 εδ. β' ΚΠολΔ, δικαιούται να προβεί σε κατάσχεση ακατάσχετων απαιτήσεων μετά την επομένη της κατάθεσής τους σε πιστωτικό ίδρυμα, έναντι των απαιτήσεων του Δημοσίου, το οποίο δεν θα μπορούσε, και δη στο διηνεκές, να λάβει το παραπάνω αναγκαστικό μέτρο για την είσπραξη των οφειλόμενων προς αυτό δημοσίων εσόδων.

35. Όπως μάλιστα έχει γίνει δεκτό κατά την ερμηνεία του άρθρου 31 περ. ε' του ΚΕΔΕ, ενόψει του εξαιρετικού και ειδικού χαρακτήρα των διατάξεων του άρθρου 31 ΚΕΔΕ, αυτές κατισχύουν ακόμη και μεταγενέστερων διατάξεων, με τις οποίες καθιερώνονται ακατάσχετα, ενόψει και του σκοπού δημοσίου συμφέροντος, που θεραπεύεται με αυτές και συνίσταται στην, μέσω της τελεσφόρησης της επισπευδόμενης από το Δημόσιο εκτέλεσης, επίτευξη της όσο το δυνατό ταχύτερης εισροής στα ταμεία του των οφειλομένων σε αυτό χρηματικών ποσών, για την απρόσκοπτη και εύρυθμη χωρίς διακοπή, αναγκαία, χάριν του δημοσίου συμφέροντος, λειτουργία αυτού [Μπρίνια, Διοικητική Εκτέλεση, τ. Β' (1987), σ. 507, Β. Παπαχρήστου, Η Διοικητική Εκτέλεση μετά το ν. 1406/1983 (1987), σ. 313, Γέροντα/Ψάλτη, Ερμηνεία ΚΕΔΕ (2016), σ. 462, ΝΣΚ 120/2015, 145/2006]. Προς επίρρωση των παραπάνω πρέπει να σημειωθεί ότι η δυνατότητα της κατάσχεσης ακατάσχετων απαιτήσεων, όπως καταστρώνεται στις διατάξεις του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, αποτελεί προνόμιο αποκλειστικά του Δημοσίου και όχι άλλων φορέων, οι οποίοι δικαιούνται να κινήσουν τη διαδικασία του ΚΕΔΕ για την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους (Ι. Μπρίνια, ό.π., τ. Β', σ. 507, ΟΛΝΣΚ 349/1977, ΝΣΚ 145/2006).

¹⁷ Το κατασχετό των τραπεζικών καταθέσεων ακόμη και πριν από τη θέσπιση των παραπάνω διατάξεων είχε γίνει δεκτό και με την ΜΠΑ 331/2004 (αδημ., σε Α. Ταμαμίδη, ό.π., σ. 95). Επίσης, ΠΠΑ 914/2014. Άλλως, οι ΜΠρΡοδ 2059/2006, ΕιρΑθ 582/2015)

36. Ενόψει, συνεπώς, της διάταξης του άρθρου 31 παρ. 2 ΚΕΔΕ, με την οποία προσδιορίζονται, ειδικά και κατά ρητό αποκλεισμό κάθε άλλης διάταξης που ορίζει διαφορετικά, το αντικείμενο και τα όρια της κατάσχεσης των τραπεζικών καταθέσεων κατά τον ΚΕΔΕ, αλλά και λαμβανομένου υπόψη ότι σε πλείστες περιπτώσεις, στις οποίες ο νομοθέτης επέλεξε τον ακατάσχετο χαρακτήρα απαιτήσεων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, άρα και αυτής που καθορίζει την τύχη της απαίτησης μετά την κατάθεσή της σε πιστωτικό ίδρυμα, το όρισε ρητά¹⁸, πρέπει, καταρχήν, να γίνει δεκτό ότι, ελλείψει ειδικής κατά τα άνω ρύθμισης που να ορίζει ή να συνάγεται σαφώς από αυτήν το αντίθετο, χρηματικά ποσά, ακόμη και αν προέρχονται από απαιτήσεις, που με ειδικές διατάξεις, ακόμη και μεταγενέστερες του ν. 4254/2014, ορίζονται ακατάσχετες, μετά την κατάθεσή τους σε πιστωτικό ίδρυμα υπόκεινται σε κατάσχεση, σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που ορίζεται στις διατάξεις των άρθρων 30 επ. του ΚΕΔΕ (πρβλ. ΝΣΚ 145/2006) και άρα κατάσχονται, εφόσον υπερβαίνουν το εκάστοτε ισχύον ανώτατο ποσοτικό όριο, που προβλέπεται ειδικότερα στη διάταξη του άρθρου 31 παρ. 2 του ίδιου ως άνω Κώδικα.

37. Η παραπάνω όμως διάταξη δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες ο ακατάσχετος χαρακτήρας μίας παροχής ρητά καθιερώνεται με διάταξη μεταγενέστερη του ν. 4254/2014 και συγχρόνως η παροχή αυτή καταβάλλεται υποχρεωτικά μέσω του τραπεζικού συστήματος, αποκλειομένης έτσι της δυνατότητας είσπραξης της με οποιοδήποτε άλλο τρόπο και δη τόσο με την καταβολή απευθείας από τον οφειλέτη, όσο και μετά την κατάθεσή της σε πιστωτικό ίδρυμα, έστω και μέσα στα στενά χρονικά περιθώρια, που τίθενται με τη διάταξη του άρθρου 982 παρ. 3 εδ. β' του ΚΠολΔ, της οποίας η ανάλογη εφαρμογή αποκλείεται από το άρθρο 31 παρ. 2 ΚΕΔΕ (όπως ρητά διευκρινίζεται στην αιτιολογική έκθεση που αναφέρεται στην τελευταία ως άνω διάταξη). Άρα, οι

¹⁸ Βλ., ενδεικτικά, άρθρα 85 παρ. 2 ν. 4646/2019, 26 παρ. 2 ν. 4579/2018, 1 παρ. 3 ν. 4501/2017 (κοινωνικό μέρισμα ετών 2019, 2018 και 2017, αντίστοιχα, της παραγράφου 1 των αντίστοιχων ως άνω άρθρων), άρθρα 78 (επίδομα στέγασης της παρ. 1), 80 (έκτακτη οικονομική βοήθεια στις οικογένειες θανόντων από φυσικά φαινόμενα) και 81 (χρηματική παροχή σε άτομα με αναπηρία) του ν. 4611/2019, άρθρο 96 παρ. 2 ν. 4605/2019 (έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση πληγέντων από το σεισμό του 2018 στη Ζάκυνθο, της παρ. 1 ίδιου άρθρου), άρθρο 10 ν. 4613/2019 (έκτακτο επίδομα στολής υπαλλήλων φύλαξης και εξωτερικής φρούρησης των καταστημάτων κράτησης), άρθρο 7 παρ. 2 ν. 4551/2018 [για το Αντισταθμισμα Νησιωτικού Κόστους (Α.ΝΗ.ΚΟ.)], άρθρο 145 παρ. 5 ν. 4504/2017 (επίδομα σίτισης σπουδαστών ΑΕΝ - της παρ. 1 ίδιου άρθρου), άρθρο 4 παρ. 2 ν. 4501/2017 (εφάπαξ ενίσχυση πληγέντων από τις φυσικές καταστροφές έτους 2017, της παρ. 1 ίδιου άρθρου), άρθρο 35 ν. 4554/2018 (προσέθεσε παρ. 1γ στο α. 3746/2009 (εφάπαξ οικονομική ενίσχυση της περίπτωσης β')), άρθρο 9 ν. 4664/2020 (προσέθεσε παρ. 6 στο αρ. 36 ν. 2459/1997 (επιχορηγήσεις για ζημιές από πλημμύρες και λοιπές θεομηνίες) κ.ο.κ.

μεταγενέστερες διατάξεις, με τις οποίες καθιερώνεται το ακατάσχετο έναντι του Δημοσίου απαιτήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να εξοφληθούν παρά μόνο μέσω του χρηματοπιστωτικού συστήματος, κατισχύουν των διατάξεων του ΚΕΔΕ, όσον αφορά στην προστασία τους από την κατάσχεση μετά την κατάθεσή τους σε πιστωτικό ίδρυμα, αφού, σε διαφορετική περίπτωση, θα ήταν εκ προοιμίου και εξ ολοκλήρου ανεφάρμοστη η διάταξη που προβλέπει αυτήν ακριβώς την προστασία και δεν θα είχε νόημα η θέσπισή της από το νομοθέτη.

38. Στην περίπτωση όμως αυτή ανακύπτει νομοθετικό κενό, αναφορικά με την οριοθέτηση της χρονικής διάρκειας της προστασίας, το οποίο μπορεί να πληρωθεί με αναλογική εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 982 παρ. 3 εδ. β' ΚΠολΔ, καθώς δεν τυγχάνει εφαρμογής η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, που θα απέκλειε, κατά τα προαναφερόμενα, την αναλογική εφαρμογή της πρώτης. Επομένως, το ακατάσχετο διατηρείται μόνο για το περιορισμένο χρονικό διάστημα από την επιβολή της κατάσχεσης έως την επόμενη ημέρα της καταβολής, όπως άλλωστε τούτο ισχύει και στην κοινή εκτέλεση.

39. Τέτοια περίπτωση συνιστούν οι διατάξεις του άρθρου 65 του ν. 4520/2018, από τις οποίες προκύπτει ότι, από 1-1-2018, προστατεύεται από την κατάσχεση κάθε επιδότηση ή αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στους ανέργους που παρακολουθούν προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, χρηματοδοτούμενα συνήθως από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους, ανεξάρτητα από το φορέα που τα πραγματοποιεί και την ειδικότερη διάταξη που τα προβλέπει, είτε βρίσκεται στα χέρια του Δημοσίου είτε τρίτων. Η παραπάνω παροχή δεν εκχωρείται και δεν δεσμεύεται ούτε συμψηφίζεται με βεβαιωμένες οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση και το λοιπό Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Με τις ίδιες διατάξεις ορίστηκε ότι είναι αφορολόγητη¹⁹ και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Όπως προκύπτει και από τα Πρακτικά της Συνεδρίασης ΟΓ'15-2-2018 της Ολομέλειας της Βουλής επί του νομοσχεδίου, στο οποίο περιλήφθηκε η σχετική διάταξη,²⁰ η ρύθμιση αφορά στους ανέργους, οι οποίοι συμμετέχουν σε προγράμματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης

¹⁹ Ενώ, πριν από την ισχύ της διάταξης αυτής, το εν λόγω επίδομα-αποζημίωση παγίως αντιμετωπιζόταν ως φορολογητέο εισόδημα (άρθρ. 5 παρ. 14 εδ. α και β' της υ.α. 1.5188 /οικ.3968/2011 Β 915).

²⁰ Ελλείπει αιτιολογικής έκθεσης για τη διάταξη αυτή, καθώς ακολουθήθηκε εισήχθη ως βουλευτική τροπολογία (με αρ. 1481/107)

και κατά βάση ανήκουν στις πληθυσμιακές ομάδες νέων ανέργων, μακροχρόνια ανέργων, ανέργων που βρίσκονται κοντά στη συνταξιοδότηση και ανέργων γυναικών, που πλήττονται περισσότερο επαγγελματικά από την οικονομική κρίση.

40. Από τα προεκτιθέμενα συνάγεται ότι, όσον αφορά στο επίδομα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων, ο νομοθέτης, με τη μεταγενέστερη του ν. 4254/2014 διάταξη του άρθρου 65 του ν. 4520/2018, επιδίωξε την απόλυτη προστασία της εν λόγω παροχής, ακόμη και μετά την υποχρεωτική (σύμφωνα με τους ισχύοντες όρους των προσκλήσεων των φορέων για τη συμμετοχή στα σχετικά προγράμματα επιμόρφωσης ανέργων²¹) κατάθεσή της σε πιστωτικό ίδρυμα, παρόλο που, κατά νομική ακριβολογία, η παραπάνω ακατάσχετη απαίτηση έχει εξοφληθεί και αποβάλλει το χαρακτήρα της ως απαίτησης για τη λήψη του σχετικού επιδόματος και αποτελεί πλέον αποταμίευση, η οποία, κατά κανόνα, είναι ελεύθερα κατασχετή. Από τα ίδια δ' ως άνω Πρακτικά Συνεδρίασης (σ. 5101), φαίνεται να αποτέλεσε βασικό λόγο θέσπισης της σχετικής διάταξης η προστασία της παροχής σε αυτό ακριβώς το στάδιο.

41. Με αυτή την ερμηνευτική προσέγγιση του άρθρου 65 του ν. 4520/2018 και με πνεύμα επιείκειας, ενόψει και του προστατευτικού σκοπού της ευάλωτης κατηγορίας των ανέργων και της ομαλής ένταξής τους στην αγορά εργασίας, χωρίς όμως να παραβλέπεται και η δημοσίου συμφέροντος επιδίωξη της είσπραξης των δημοσίων εσόδων, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι και μετά την κατάθεση του επιδόματος επιμόρφωσης ανέργων σε λογαριασμό του δικαιούχου σε πιστωτικό ίδρυμα, το αντίστοιχο ποσό παραμένει ακατάσχετο στο σύνολό του, όχι όμως χωρίς χρονικό περιορισμό, αλλά μέχρι και την επομένη της κατάθεσής του, κατ' αναλογική εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 982 παρ. 3 εδ. β' του ΚΠολΔ, δεδομένου ότι δεν υφίσταται ειδική διάταξη που να αποκλείει την εφαρμογή της εν προκειμένω.

42. Κατόπιν όλων των προαναφερομένων, συνάγεται ότι η τυχόν άμεση δέσμευση από το πιστωτικό ίδρυμα, ως τρίτο, τραπεζικής κατάθεσης, προερχομένης από προνοιακό/κοινωνικό επίδομα, όπως είναι το επίδομα εκπαίδευσης ή

²¹ Για παράδειγμα, κατά τους όρους της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για Συμμετοχή στη Δράση με Αντικείμενο «Κατάρτιση και Πιστοποίηση Ανέργων 29-64 Ετών σε Τεχνολογίες Αιχμής» της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με αρ. 2/2016 (αρ. πρωτ. 6.14727/5.12558/29-11-2016), το προβλεπόμενο σε αυτήν εκπαιδευτικό επίδομα (που αποτέλεσε και την παροχή, με αφορμή την οποία υποβλήθηκε το εξεταζόμενο ερώτημα) χορηγείται στον ωφελούμενο που ολοκλήρωσε το πρόγραμμα κατάρτισης (Κεφ. 5.3) και καταβάλλεται κατά τους όρους του Κεφ. 7.1 σε τραπεζικό λογαριασμό του τελευταίου.

επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων και η άρνηση απόδοσης του αντίστοιχου ποσού στο δικαιούχο είτε η απόδοσή του στο Δημόσιο, πριν από την παρέλευση της προθεσμίας του άρθρου 982 ΚΠολΔ παρ. 3 εδ. β' ΚΠολΔ, εφαρμοζομένης κατ' άρθρο 89 ΚΕΔΕ, δεν παρίσταται νόμιμη και άρα η κατάσχεση πάσχει ακυρότητας κατά το αντίστοιχο μέρος της. Η ακυρότητα αυτή δεν θεραπεύεται από τη θετική δήλωση του τρίτου (πρβλ. ΟΛΝΣΚ 185, 191/2014, ΑΠ 1447/2018). Έστω δε και αν δεν έχει προσβληθεί επιτυχώς με ανακοπή και επομένως είναι ισχυρή από δικονομικής άποψης, δεν επέρχεται το ουσιαστικό αποτέλεσμα της μεταβίβασης (εκχώρησης), με συνέπεια να μη δικαιολογείται η περιουσιακή μετακίνηση, ενώ θεμελιώνονται, ενδεχομένως, αποζημιωτικές αξιώσεις σε βάρος του Δημοσίου από την παράνομη, κατά το μέρος της αυτό, εκτέλεση.

43. Με τον τρόπο αυτό, το Δημόσιο καθίσταται πλουσιότερο χωρίς νόμιμη αιτία και με ζημία της τράπεζας, αφού τα χρήματα που έλαβε προέρχονται από την περιουσία της τελευταίας, η οποία δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωσή της να αποδώσει στο δικαιούχο του τραπεζικού λογαριασμού, μόλις το ζητήσει, το ποσό που μη νομίμως απέδωσε στο Δημόσιο (πρβλ. ΝΣΚ 253/2016). Νομιμοποιείται συνεπώς η ΔΟΥ να επιστρέψει κατά τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού το ποσό που της καταβλήθηκε από την τράπεζα. Εφόσον δε ο οφειλέτης του Δημοσίου και δικαιούχος του παραπάνω ποσού έχει υποβάλει σχετικό αίτημα, η επιστροφή του δύναται και ενδείκνυται να γίνει απευθείας σε αυτόν (πρβλ. ΑΠ 1524/2017), με την καταβολή στο τραπεζικό λογαριασμό, από τον οποίο εκταμιεύτηκε, ή σε όποιον άλλο ο ίδιος υποδείξει, ζήτημα που ανάγεται στη σφαίρα επιλογών του (πρβλ. ΝΣΚ 10/2018). Με την καταβολή αυτή αποκαθίσταται και η ζημία της τράπεζας, καθώς αποσβέννυται η ισόποση οφειλή της προς τον παραπάνω δικαιούχο του λογαριασμού που τηρείται σε αυτήν. Ζήτημα συμψηφισμού απαιτήσεων του Δημοσίου με τα επιστρεφόμενα ποσά, είτε υποχρεωτικού για τη διοίκηση κατά τις διατάξεις του άρθρου 48 παρ. 2 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), είτε δυνητικού, δεν γεννάται, δεδομένου ότι η επιστροφή θα λάβει χώρα στο πλαίσιο αποκατάστασης της νομιμότητας, από την ενέργεια δε αυτή δεν μπορεί να ωφεληθεί το Δημόσιο με το συμψηφισμό αυτών ακριβώς των απαιτήσεων που μη νομίμως κατέσχεσε (ΝΣΚ 10/2018).

44. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, η οποία απαρτίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Βασίλη Καραγεώργο, Παναγιώτα-Ελευθερία Δασκαλέα-Ασημακοπούλου και Ιωάννη Αλεξανδράκη (ψηφοί τρεις - 3) και αφορά στο

ειδικότερο ζήτημα της χρονικής διάρκειας της προστασίας του ακατάσχετου προνοιακού επιδόματος μετά την κατάθεσή του στο πιστωτικό ίδρυμα, σκοπός του νομοθέτη, όταν χαρακτηρίζει χρηματική παροχή ως ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου και στα χέρια τρίτων, όπως με την παράγραφο 1 του άρθρου 65 του ν. 4520/2018, είναι να προστατεύσει το δικαιούχο, κατά τρόπο απόλυτο, από το ενδεχόμενο να του αφαιρεθεί με οποιοδήποτε τρόπο, το δικαίωμα να διαθέσει κατ' ελεύθερη βούληση το αντίστοιχο χρηματικό ποσό, οποιαδήποτε νομική μορφή και αν αποκτήσει αυτό, κατά τη διαδρομή του από τον αρχικά υπόχρεο σε καταβολή, μέχρι τη συντέλεση της διάθεσης σύμφωνα με την ελεύθερη βούλησή του ή τουλάχιστον μέχρι την ανάληψή του από τον τραπεζικό του λογαριασμό και την απόκτηση της φυσικής εξουσίας επ' αυτού.

Επομένως, οποιαδήποτε ερμηνευτική προσέγγιση των σχετικών διατάξεων πρέπει να κατατείνει στην επίτευξη αυτού του σκοπού, της προστασίας δηλαδή του δικαιούχου, από τον κίνδυνο αφαίρεσης της φυσικής εξουσίας επί των χρημάτων και της δυνατότητας περαιτέρω διάθεσής τους κατά την ελεύθερη βούλησή του.

Κατά λογική ακολουθία και ενόψει του σύγχρονου τρόπου εξόφλησης των οφειλών, που προέρχονται από μισθούς, συντάξεις, επιδόματα, ενισχύσεις κλπ, με την κατάθεση σε τραπεζικούς λογαριασμούς και μάλιστα σε χρόνο που μπορεί να μην είναι γνωστός στον δικαιούχο, της μετατροπής τους σε ηλεκτρονικό χρήμα, της διακίνησής τους και της εξόφλησης χρηματικών απαιτήσεων ηλεκτρονικά, χωρίς ποτέ ο δικαιούχος να έχει στη φυσική του εξουσία τα χρήματα, το πιστωτικό ίδρυμα, στα χέρια του οποίου βρίσκεται η ως άνω, αρχική, παροχή, αφού αυτή έχει ήδη εξοφληθεί, επέχει θέση τρίτου κατά την έννοια του άρθρου 65 παρ. 1 του ν. 4520/2018.

Η εκ του νόμου ακατάσχετη χρηματική παροχή δεν αποβάλλει τον ακατάσχετο χαρακτήρα με την κατάθεσή της σε τραπεζικό λογαριασμό και μάλιστα όταν η κατάθεση γίνεται, απ' ευθείας ή μέσω τρίτου, από τον υπόχρεο σε καταβολή. Παραμένει ακατάσχετη προκειμένου να προστατευθεί το δικαίωμα του δικαιούχου να τη διαθέσει ελεύθερα. Είναι δε ζήτημα πραγματικό και αντικείμενο απόδειξης, τότε περιέρχεται στη φυσική εξουσία του δικαιούχου η ακατάσχετη χρηματική παροχή, οπότε και παύει η προστασία του ακατασχέτου.

Για τους παραπάνω λόγους, η διάταξη του άρθρου 65 ν.4520/2018 πρέπει να ερμηνευθεί αυτοτελώς, ως ειδική διάταξη περί ακατασχέτου της συγκεκριμένης χρηματικής παροχής του επιδόματος εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης,

που καταβάλλεται σε ανέργους και όχι σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, που καθιερώνουν το ακατάσχετο, μέχρι ορισμένου ποσού, γενικά των τραπεζικών καταθέσεων, ανεξαρτήτως της πηγής προέλευσης αυτών, ούτε σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 982 ΚΠολΔ, με τις οποίες καθιερώνεται το ακατάσχετο σε χρηματικές παροχές διάφορες του ως άνω επιδόματος (μισθοί, συντάξεις κλπ).

Απάντηση

Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τμήμα) γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ως εξής:

45. Το επίδομα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων, το οποίο, με ειδική διάταξη νόμου (άρθρο 65 παρ. 1 ν. 4520/2018) ορίζεται ακατάσχετο και μη δεκτικό δέσμευσης και συμψηφισμού με απαιτήσεις της φορολογικής διοίκησης, διατηρεί τον ακατάσχετο χαρακτήρα του και μετά την κατάθεσή του σε τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, έως και την επόμενη μέρα της κατάθεσής του, κατ' αναλογική εφαρμογή του άρθρου 982 παρ. 3 εδ. β' του ΚΠολΔ.

46. Στο πλαίσιο αποκατάστασης της νομιμότητας, υποχρεούται η αρμόδια εν προκειμένω ΔΟΥ να επιστρέψει το ποσό των 750 ευρώ, το οποίο προέρχεται από το μέρος του παραπάνω επιδόματος που υπερβαίνει το όριο του τραπεζικού ακατασχέτου των 1.250 ευρώ, εφόσον διαπιστώσει (στοιχείο που δεν προκύπτει από το ερώτημα και από τα έγγραφα που το συνοδεύουν) ότι η Τράπεζα δέσμευσε αυτό και είτε αρνήθηκε να το αποδώσει στη δικαιούχο είτε το απέδωσε στο Δημόσιο, πριν από την παρέλευση της προθεσμίας του άρθρου 982 παρ. 3 εδ. β' ΚΠολΔ. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό θα επιστραφεί απευθείας στη δικαιούχο της τραπεζικής κατάθεσης Σ.Α., κατόπιν του αιτήματός της και, κατά την επιλογή της, είτε στο λογαριασμό, από τον οποίο εκταμιεύθηκε, είτε σε άλλον που η ίδια ήθελε υποδείξει, ζήτημα αναγόμενο στη σφαίρα των επιλογών της.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 14-10-2020

Ο Πρόεδρος

Στέφανος Δέτσας
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Ιωάννα Ρουσιτιά
Πάρεδρος ΝΣΚ